

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

nimi: Eesti Linnade Liit

registrikood: 80185947

tänava/talu nimi, Ahtri tn 8

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 15078

telefon: +372 6943411

faks: +372 6943425

e-posti aadress: info@ell.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	23
Bilanss	23
Tulemiaruanne	24
Rahavoogude aruanne	25
Netovara muutuste aruanne	26
Raamatupidamise aastaaruande lisad	27
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	27
Lisa 2 Raha	29
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	29
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	30
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	30
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	31
Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	31
Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud	31
Lisa 9 Annetused ja toetused	32
Lisa 10 Muud tulud	32
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	32
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	32
Lisa 13 Tööjõukulud	32
Lisa 14 Muud kulud	33
Lisa 15 Seotud osapooled	33
Lisa 16 Sündmused pärast bilansipäeva	33
Aruande allkirjad	34

EESTI LINNADE LIIDU 2016. TEGEVUSARUANNE

I SISSEJUHATUS

Eesti Linnade Liit on kohaliku omavalitsuse üksuste vabatahtlik üleriigiline liit, mille eesmärk on ühistegevuse kaudu kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine, oma liikmete esindamine ja nende ühiste huvide kaitsmine, samuti liikmete koostöö edendamine ja liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine.

Eesti Linnade Liit (ELL) asutati 19. septembril 1920. aastal. Tema tegevus taastati 30. mail 1990. aastal.

Liidu ülesanded põhikirja järgi on:

- 1) liikmete ühishuvide esindamine ja kaitsmine lähtudes põhiseadusest, seadustest ja Euroopa kohaliku omavalitsuse hartast;
- 2) omavalitsusliku haldussüsteemi arengule kaasaaitamine demokraatia ja võimu detsentraliseerimise põhimõtete alusel, lähtudes kodanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades kohalike omavalitsuste erisusi;
- 3) liikmete esindamine rahvusvahelistes organisatsioonides;
- 4) väliskoostöö ja -sõprussidemete arendamine;
- 5) liikmetevahelise koostöö korraldamine ja ühisprojektide koordineerimine;
- 6) omavalitsusametnike nõustamine ning nende teadmiste ja ametioskuste täiendamine.

Liidu liikmeks võivad olla kohaliku omavalitsuse üksused. Liidu liige ei või olla samaaegselt teise üleriigilise kohaliku omavalitsuse üksuste liidu liige.

Liidu kõrgeim organ on liikmete esindajate üldkoosolek – Linnade Päev, mille kutsub kokku juhatus vähemalt kord kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste vahelisel perioodil. Liidu liige nimetab oma esindaja Linnade Päevale kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtjaks elanike arvu alusel.

Linnade Päeva toimumiste vahelisel perioodil täidab Linnade Päeva ülesandeid volinike koosolek – liidu volikogu koosolek. Liidu liige nimetab oma esindajad liidu volikogusse (edaspidi liidu volikogu liige) kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtjaks elanike arvu alusel.

Liitu juhib ja esindab volikogu poolt valitud 7 liikmeline juhatus. Liidu täitev-korraldavat tegevust ja jooksvat asjaajamist korraldab Eesti Linnade Liidu büroo, mida juhib tegevdirektor.

Eesti Linnade Liidu veebileht <http://www.ell.ee/>

II LIIKMESUS

2016. aastal oli liidul 43 liiget – 27 linna, 15 valda ja 1 alev. Liidu liikmete haldusterritooriumidel elas rahvastikuregistri andmeil 1. jaanuari 2016.a. seisuga 913 732 nimest, mis moodustab 68 % Eesti elanikkonnast. 2016. aastast ei ole liidu liige Tõrva linn.

Kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seaduse kohaselt üleriigilise liidu võivad ühiselt asutada üle poole Eesti kohaliku omavalitsuse üksustest või kohaliku omavalitsuse üksused, kelle elanike arv kokku moodustab rahvastikuregistri andmete alusel üle poole Eesti elanike arvust. Eesti Linnade Liidu liikmete loetelu on toodud lisa 1.

Liikmemaks

Eesti Linnade Liidu käesoleval ajal kehtivad liikmemaksu alused kehtestati 23. novembril 2000.a. Tartus toimunud Linnade Päeva otsusega. Selle kohaselt aastane liikmemaksu suurus määratakse arvestusega 1,3 promilli (0,13%) kavandatava eelarveaasta üleelmisel aastal liidu liikme eelarvesse laekunud üksikisiku tulumaksu ja tasandusfondi summalt, kuid mitte rohkem kui 10% üle eelmise aasta liikmemaksu summa ja mitte vähem kui eelmise aasta liikmemaksu summa.

Tulenevalt majanduskriisist on ELL juhatus ja volikogu pidanud vajalikuks alates 2009. aastast mitte täielikult rakendada 2000.a. kehtestatud liikmemaksu määramise aluseid. Eesti Linnade Liidu 2016. aasta liikmemaks kinnitati ELL volikogu otsusega 13. oktoobril 2015.a. arvestusega 1,3 % eelmisel aastal liidu liikme eelarvesse laekunud üksikisiku tulumaksu ja tasandusfondi summalt, kuid mitte rohkem kui 6 % üle eelmise aasta liikmemaksu summa ja mitte vähem kui eelmise aasta liikmemaksu summa.

III LIIKMETE ÜHISHUVIDE ESINDAMINE

Liidu volikogu, juhatus, liidu esindajad mitmesugustes töörühmades ning büroo tegevuse peamine eesmärk on liikmete ühishuvide esindamine ja kaitsmine, omavalitsusliku haldussüsteemi arengule kaasaaitamine.

2016. aastal jätkasid ELL esindajad osalemist läbirääkimistel Vabariigi Valitsusdelegatsiooniga kohalike omavalitsuste eelarvete tulubaasi küsimustes; kohalike omavalitsusi puudutavate õigusaktide eelnõude kohta seisukohtade esitamist nii riigiasutustele kui Riigikogu vastavatele komisjonidele; osalemist Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu institutsioonides ning koostöös teiste riikide kohalike omavalitsuste organisatsioonidega. Täpsemalt on see kajastatud järgnevates osades.

IV ELL JUHTORGANITE TEGEVUS

1. Liidu üldkoosolek - Linnade Päev

Liidu kõrgeim organ on liikmete esindajate üldkoosolek – Linnade Päev, mille kutsub kokku juhatus vähemalt kord kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste vahelisel perioodil. Kohalike valimiste järgne Linnade Liidu üldkoosolek toimus 27.02.2014, 2016. aastal Linnade Päeva kokku ei kutsutud.

2. Liidu volikogu

Linnade Päeva toimumiste vahelisel perioodil täidab Linnade Päeva ülesandeid liidu kõiki liikmeid esindav volikogu. Liidu volikogu pädevuses on liidu tegevussuundade elluviimise ja põhikirjaliste eesmärkide saavutamise korraldamine, aasta tegevuskava kinnitamine, omavalitsuspoliitiliste küsimuste otsustamine ja liidu tegevuse muude küsimuste otsustamine. Liidu volikogu töövorm on koosolek. Liidu volikogu koosoleku kutsub kokku juhatus vähemalt kord kvartalis. Liidu volikogu koosolekut juhatab juhatuse esimees või tema äraolekul üks aseesimeestest.

2016 aastal toimus 3 volikogu koosolekut kus arutati järgmisi küsimusi:

16. veebruaril 2016. a. Tallinnas

- Noorte huvitegevuse toetamise kontseptsiooni väljatöötamisest. Selgitusi andsid Piret Hartman, Kultuuriministeerium, ministri nõunik; Merle Männik, Kultuuriministeerium, arendusjuht.
- ELL ettepanekute kinnitamine eelarveläbirääkimisteks Valitsuskomisjoniga.
- Rahandusministeeriumi poolt Justiitsministeeriumile esitatud haldusreformi seaduse eelnõu kooskõlastusprotsessi hetkeseis ja sõlmküsimumused.
- ELL 2016. aasta eelarve kinnitamine tulude ja kulude kogusumma lõikes.
- Kohalike omavalitsuste tasandus- ja toetusfondi jaotus 2016.
- XII Linnade- ja Valdade Päevad 16.-17. märtsil 2016.a.

21. juunil 2016. a. Tallinnas

- Kokkuvõtte ministeeriumite seisukohtadest Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekute osas ja ministeeriumite ettepanekutest läbirääkimisteks 2017 riigieelarve taotluste küsimustes. Selgitusi andis Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise osakonna juhataja.
- Rahvusvahelise kaitse saajate vastuvõtmise korraldusest EL rändetegevuskava raames kevadel 2016. Selgitusi andis Triin Raag Sotsiaalministeeriumi sotsiaalvaldkonna rahvusvahelise kaitse poliitika juht.
- Eesti CLRAE (Euroopa Nõukogu Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress) delegatsiooni ELL poolsete kandidaatide kinnitamine
- ELL 2015. aasta majandusaasta aruande kinnitamine.
- Haldusreformi seadus, haldusreformi kavandatud ajagraafik ja tegevused järgnevas protsessis.
- Aadressiandmete korrastamiseks tehtud tööde kulude katmiseks eraldatud vahendite kasutamisest.
- Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2016-2018 informatsioon ja informatsioon avalikust arutelust.
- Linnade suvepäevad 29.-31. juuli 2016 Remnikul.

13. septembril 2016. a. Tallinnas

- Registripõhise rahva ja eluruumide loenduse (ehk REGREL) projekti ettevalmistus ja probleemid. Selgitusi andis Diana Beltadze, Statistikaameti REGREL projektijuht
- Seisukoha kujundamine Omavalitsusliitude Koostöökogu ja Valitsuskomisjoni 2017. aasta eelarveläbirääkimiste lõpp-protokolli ettevalmistamise küsimustes.
- Ülevaade ELL poolt esitatud seisukohtadest haldusreformi seaduse eelnõu kooskõlastamise ja kohalike omavalitsuste volikogude poolt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumile esitatud taotluste osas.
- ELL 2017. aasta liikmemaksu kinnitamine.
- Ülevaade Euroopa Nõukogu Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) delegatsiooni visiidist 06.-08. septembril 2016 seoses raporti koostamisega kohaliku demokraatia olukorrast Eestis.
- XIII Linnade ja Valdade Päevad – 15.-16. märtsil 2017.

3. Liidu juhatus

Liitu juhib ja esindab juhatus, milles on 7 liiget. Juhatus valib liidu volikogu oma liikmete hulgast. Juhatuses on liidu volikogus ja Linnade Päeval arutatavate küsimuste

ettevalmistamine, õigusaktide eelnõude kooskõlastamise korraldamine, avalikkuse informeerimine liidu tegevusest ja teised põhikirjalised ülesanded. Juhatuse koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui 2 korda kvartalis. Juhatuse koosseis on toodud lisas 2.

2016. aasta jooksul toimus 11 juhatuse koosolekut. Arutati alljärgnevat olulisi küsimusi:

Omaavalitsuspoliitika ja tulubaas

- ELL ja Omaavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekute ettevalmistamise protsess eelarveläbirääkimisteks Valitsuskomisjoniga 2017. aasta riigieelarve küsimustes.
- Informatsioon Omaavalitsusliitude Koostöökogu koosolekust 21.12.2015 ja ettepanekutest Riigieelarve strateegia 2017-2020 dokumendi koostamiseks.
- Elamumajanduse poliitika töörühmas arutelule tulevate teemade kaardistamise kohtumise ettevalmistamine.
- Rahandusministeeriumi poolt Vabariigi Valitsusele esitatud haldusreformi seaduse eelnõu kooskõlastusprotsessi hetkeseis ja sõlmküsimused.
- Kokkuvõtte Rahandusministeeriumi kevadisest majandusproгноosist (05.04.2016).
- Omaavalitsusliitude Koostöökogu seisukohad eelarveläbirääkimisteks riigi eelarvestrateegia ja 2017. aasta eelarvete küsimustes, läbirääkimiste töörühmade koosolekute ning vaheprotokolli ajagraafik.
- Erakoolide rahastamisest ja rahastamise korraldusest
- Informatsioon: Eesti Hooldajate Liidu kutse omaavalitsusliitudele EHOL aastakonverentsil "Hooldajad ja hooldatavad reformide keerises" osalemiseks 22. aprillil Riigikogu Komandandi majas .
- Informatsioon arengutest keskkonna valdkonnas
- Ülevaade Omaavalitsusliitude Koostöökogu ja Valitsuskomisjoni eelarveläbirääkimiste vaheprotokollist Riigi eelarvestrateegia 2017-2020 küsimustes ning eelarveläbirääkimistest 2017. aasta eelarvete küsimustes
- Arutelu rahvusvahelise kaitse saajate vastuvõtmise korraldusest kevadel 2016
- Informatsioon lasteaeade õpetajate palgaküsimuste arutelust Riigikogu kultuurikomisjonis 03.05.2016.
- Kohalike omaavalitsuste haridustoetus riigieelarves ning Riigikontrolli audit Haridustoetuse kasutamine valdades ja linnades.
- Õiguskantsleri kiri: Kohaliku omaavalitsuse sotsiaalteenuste osutamise kohustuslikkus
- Kohalike omaavalitsuste eelarvetulude kajastamisest 2017. aasta riigieelarve eelnõus.
- Omaavalitsusliitude Koostöökogu ja Valitsuskomisjoni eelarveläbirääkimiste lõpp-protokoll 2017. aasta riigieelarve küsimustes.
- Seisukoha kujundamine teede omandisuhete alaste tulevikustsenaariumite aruteludeks.
- ELL seisukohtade kavandamise korraldus 2017. aastal toimuvateks eelarveläbirääkimisteks Valitsuskomisjoniga.
- Kohalike omaavalitsuste eelarvete tulubaasi muutmise ettepanekute kavandamisest haldusreformis.
- Tartu LV märgukiri Keskkonnaministeeriumile seoses jäätmete impordiga.

Kohalike omaavalitsuste õiguslik kaitse ja seadusloome

- ELL seisukoha kujundamine haldusreformi seaduse eelnõu osas.

- Arvamuse kujundamine Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumile Kõpu Vallavolikogu 30. juunil 2016 esitatud ja 25. juulil 2016 täiendatud taotluse kohta haldusreformi seaduse osas.
- Arvamuse kujundamine Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumile:
  - * 25. augustil 2016 Juuru Vallavolikogu poolt esitatud taotluse kohta haldusreformi seaduse osas;
  - * 31. augustil 2016 Abja, Emmaste, Illuka, Järvakandi, Kambja, Kõo, Käina, Leisi, Luunja, Lüganuse, Mäetaguse, Nõo, Pala, Põide, Pühalepa, Rakke, Tudulinna, Vaivara ja Ülenurme vallavolikogude ning Loksa Linnavolikogu poolt esitatud taotluse kohta haldusreformi seaduse osas
- Haldusreformi järgmise etapi kavandamine – valdkonnaseaduste ettevalmistamisest. Kutsutud Ave Viks, Rahandusministeerium, regionaalhalduse osakond, nõunik.
- Haldusreformi seaduse eelnõu EISis koos kooskõlastusprotsessis esitatud seisukohtadega.
- Seisukoha kujundamine õiguskantsleri kirjas „Riigi ja kohaliku omavalitsuse töötajate palkade avalikkus“ tõstatatud küsimuste osas.
- Alushariduse ja lapsehoiu seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsusest.
- Riiklikult tähtsa küsimuse arutelu ettevalmistamine Riigikogus hariduse rahastamise küsimuses (07.04.2016) ning seisukoha kujundamine läbirääkimisteks omavalitsuste poolse esindaja esitamise ettepaneku osas.
- Ülevaade Riigikogus oluliselt tähtsa küsimusena arutatud alus-, huvi-, üld- ja kutsehariduse rahastamise võtmekohtadest.
- Tallinna ettepanek seoses liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaartide väärkasutusega.
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, kutseõppeasutuse seaduse ning erakooliseaduse muutmise eelnõust.
- Raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenus Sotsiaalhoolekande seaduse muutmisel.
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõust (raske ja sügava puudega lapse lapsehoiuteenus KOV teenuseks).
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõust (alaealiste komisjonide tegevuse lõpetamine).
- Noorsootöö seaduse ja Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise seaduse eelnõust (huvitegevuse toetusest).
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 317 SE menetlemine Riigikogus.
- Muudatustest jäätmehoolduse arendamise rahastamisel.

Osalemine Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu institutsioonides ning koostöö teiste riikide kohalike omavalitsuste organisatsioonidega

- Kandideerimise väljakuulutamise ELL esindajate määramiseks Eesti CLRAE (Euroopa Regionaalsete ja Kohalike Omavalitsuste Kongress) delegatsiooni.
- Eesti CLRAE (Euroopa Nõukogu Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress) delegatsiooni ELL poolsete kandidaatide esitamine ELL volikogule kinnitamiseks.
- EL Regioonide Komitee koosolekute korraldamisest Eesti EL Nõukogu eesistumise raames – ENVE komisjon 3.-4. juuli, komitee juhatus 31. august – 01. september 2017.

ELL organisatsiooniga seonduv

- Riigikantselei ettepanek avatud valitsemise partnerluse koordineeriva kogu liikme nimetamiseks.
- ELL 2016. aasta eelarve II lugemine ja esitamine volikogule, kinnitamiseks tulude ja kulude kogusumma lõikes.
- Rahandusministeeriumi poolt esitatud ettepanek kohalike omavalitsuste infotehnoloogia valdkonna potentsiaali arendamiseks ja toetamiseks 2016+.
- XII Linnade- ja Valdade Päevad 16.-17. märtsil 2016.
- Riigieelarvelise toetuse lepingu sõlmimine Rahandusministeeriumi, ELL ja EMOL poolt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kompetentsi tugevdamiseks omavalitsusliitudes.
- ELL 2015. aasta majandusaasta aruande esitamine ELL volikogule.
- ELL põhikirja muutmise seisukohtade vahekokkuvõte ja põhikirja muudatuste eelnõu variant.
- ELL 2017. aasta liikmemaksu ettepaneku esitamine ELL volikogule.
- ELL liikmemaksu aluste mudeli variant.
- Kohalike omavalitsuste infotehnoloogia strateegia ja tegevuskava ettevalmistamine Rahandusministeeriumi, ELL ja EMOL koostöös
- ELL 2017. aasta eelarve eelnõu I lugemine ja esitamine liikmetele ettepanekute esitamiseks.

Liidu büroo

Eesti Linnade Liidu büroo on Eesti Linnade Liidu tegevust ja asjaajamist korraldav struktuuriüksus, mis on aruande kohuslane liidu juhatuse ees.
2016. aastal töötas ELL büroo koosseisus 12 töötajat.

V EESTI LINNADE LIIDU 2014 – 2017 TEGEVUSSUUNDADE ELLUVIIMINE 2016. AASTAL

<p>I Omavalitsuspoliitika ja tulubaas</p> <p>Omavalitsuspoliitika programmilisus ja läbipaistvus</p> <p>1. Taotleda omavalitsuspoliitika põhimõtete ja suundade avamist erakondade programmides ja valimisplatvormides.</p>	<p>2015. aastal märtsis toimunud Riigikogu valimistel erakondade programmid sisaldasid eesmärgi kohalike omavalitsuste tegevuse tagamiseks.</p>
<p>2. Taotleda omavalitsuspoliitika põhimõtete ja suundade avamist valitsusliidu programmis.</p>	<p>ELL juhatuse 10. 02.2015.a. koosolekul kiideti heaks ettepanekud valitsusliidu läbirääkimisteks 2015.a. Eesti Linnade Liit tegi valitsuskoalitsiooni läbirääkimistel osalevatele erakondadele ettepaneku kajastada valitsusliidu programmis omavalitsuspoliitika põhisuunad ja arenguväljavaated. Linnade Liit esitas oma ettepanekud neljas valdkonnas, milleks on kohaliku omavalitsuse tugevdamine, partnerlussuhete arendamine, omavalitsuste</p>

	<p>jätksuutlikkus ja maa küsimused.</p> <p>Ettepaneku hulka kuuluvad nii kohaliku omavalitsuse osakaalu, otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine ühiskonnaelu juhtimisel kui ka korraldamisel, kohalike omavalitsuste poolt osutatavate avalike teenuste kättesaadavuse parandamine ja kvaliteedi tõstmine kui ka seadustele põhineva tulubaasi kindlustamine, mis tagaks kohalikule omavalitsusele seaduste alusel pandud ülesannete täitmiseks vajaliku tulubaasi ning omavalitsuste jätkusuutliku arengu.</p> <p>23. novembril 2016.a. ametisse astunud Valitsuskoalitsiooni tegevusprogramm näeb muuhulgas ette Kohalike omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamist; kohalike omavalitsuste tulubaasi tõstmist, tasandades kriisiaegset üksikisiku tulumaksu protsendi langust; kohaliku omavalitsuse finantsautonoomia suurendamist; reformimata riigimaade üleandmise kiirendamist kohalikele omavalitsustele; riiklikke investeeringute suurendamist teedeehitusse.</p>
<p>3.Taotleda omavalitsuspoliitika põhimõtete ja suundade avamist riigi strateegia-dokumentides ja tegevuskavades. Toetada maakonnalinnade ja teiste tõmbekeskuste aktiivset kujundamist paikkonna arengumootoriks, mis toetab elu jätkusuutlikkust maal alternatiivina ühe või kahe keskusega Eestile.</p>	<p>30. detsembril 2015.a. esitasid üleriigilised omavalitsusliidud Rahandusministeeriumile Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu esmased ettepanekud Riigi eelarvestrateegia dokumendi aastateks 2017-2020 eelnõu koostamiseks.</p> <p>Täiendavalt 30. detsembril 2015.a. esitatud ettepanekutele esitati 30. märtsil 2016.a. Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu eelarveläbirääkimisteks 2017. aasta riigieelarve ettevalmistamise küsimustes.</p> <p>Ettepanekute põhirõhk on pandud kohalikele omavalitsustele stabiilse, seadustele ning Euroopa kohaliku omavalitsuse hartale põhineva tulubaasi kindlustamine, mis tagaks kohalikule omavalitsusele seadustega ja seaduste alusel pandud ülesannete täitmiseks vajaliku tulubaasi ning võimaldaks kohalikuks arenguks vajalikud investeeringud ja omavalitsuste jätkusuutliku arengu.</p> <p>http://portaal.ell.ee/18519</p>
<p>4.Jälgida, et reformide kavandamisel ja läbiviimisel kohalikke omavalitsusi puudutavates valdkondades oleks Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse poolt järgitud Euroopa kohaliku omavalitsuse harta põhimõtteid, mille kohaselt kohalike võimuorganitega konsulteeritakse õigeaegselt ja sobival viisil kõigi neid otseselt puudutavate küsimuste planeerimise ja otsustamise osas niipalju kui võimalik.</p>	<p>Eesti Linnade Liidu büroo ja juhatus järgib nimetatud põhimõtteid eelarveläbirääkimistel. Õigusaktide kooskõlastamisprotsessis on Eesti Linnade Liit jätnud kooskõlastuse andmata eelnõudele, millede seletuskirjas ei ole toodud nende mõju kohalikele omavalitsustele ning juhtinud tähelepanu sellele, et uued ülesanded nõuavad ka tulubaasi suurendamist.</p>
<p>5. Arendada teabevahetust ja koostööd erialaliitude, ühingute ja seltsidega nii</p>	<p>Kontakteerutakse vastavalt vajadusele. Riigisiselt on olulisel kohal kontaktid Eesti Haridustöötajate liidu, Õpetajate Liidu, Lasteaednike Liidu,</p>

<p>Eestis kui mujal, eesmärgiga parendada oskusi ja võimalusi elukeskkonna kujundamisel, avalike teenuste osutamisel ja nende kvaliteedi seirel kohalikes omavalitsustes.</p>	<p>samuti Vee-ettevõtete Liidu ning paljude teiste koostööpartnerite esindustega.</p>																									
<p>6. Teha kõik endast olev EMOL juhatuse ja ELL juhatuse 14. jaanuari 2014.a. ühiste kavatsuste protokollis kokku lepitud kohaliku omavalitsuse üksuste üleriigilise ühistegevuse tugevdamise ja vastava organisatsioonilise korralduse küsimuste tähtaegseks ja sisuliseks läbitöötamiseks lähtudes ELL liikmete ühishuvist.</p>	<p>ELL büroos on välja töötamisel üleriigilise kohaliku omavalitsuse üksuste liidu juhtimismudeli variandid ning ettepanekud põhikirja täiendamiseks. 13. septembril 2016.a. juhatuse koosolekul kiideti heaks ELL põhikirja baasil ettevalmistatud Eesti linnade ja valdade liidu põhikirja projekt, mille alusel saaks teha haldusreformi järel moodustunud kohalike omavalitsuse üksustele ettepaneku liiduga ühineda.</p>																									
<p>Omavalitsuste jätkusuutlikkus</p> <p>1. Leida keskvalitsuse ja omavalitsuste koostöös konsensus põhimõttelistes arengusuundades ning saavutada kokkulepped, mis võimaldavad:</p> <p>1.1. kohalike omavalitsuste tulubaasi taastamist, tugevdamist ja ümberkujundamist alternatiivina senisele kohaliku elu korraldamiseks ja arenguks vajaliku ressursi kärpimisele;</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu poolt esitati eelarveläbirääkimisteks Riigi eelarvestrateegia 2017 -2020 ja 2017. aasta riigieelarve ettevalmistamise küsimustes järgmised ettepanekud:</p> <table border="1" data-bbox="580 1236 1481 1473"> <thead> <tr> <th></th> <th>2017 kava</th> <th>2018 kava</th> <th>2019 kava</th> <th>2020 kava</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tulumaksu %</td> <td>12,13</td> <td>12,13</td> <td>12,13</td> <td>12,13</td> </tr> <tr> <td>Tulumaks- milj, €</td> <td>965</td> <td>1020</td> <td>1137</td> <td>1309</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="580 1507 1455 1684"> <thead> <tr> <th></th> <th>2017 kava</th> <th>2018 kava</th> <th>2019 kava</th> <th>2020 kava</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tasandusfond (TaF)</td> <td>86 409 187</td> <td>97 500 031</td> <td>97 500 031</td> <td>97 500 031</td> </tr> </tbody> </table> <p>Riigi eelarvestrateegias 2017-2020 ja 2017. aasta riigieelarves Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekutega ei arvestatud.</p> <p>2017.a. riigieelarvega eraldati tasandusfondi 77 012 000 eurot</p>		2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava	Tulumaksu %	12,13	12,13	12,13	12,13	Tulumaks- milj, €	965	1020	1137	1309		2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava	Tasandusfond (TaF)	86 409 187	97 500 031	97 500 031	97 500 031
	2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava																						
Tulumaksu %	12,13	12,13	12,13	12,13																						
Tulumaks- milj, €	965	1020	1137	1309																						
	2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava																						
Tasandusfond (TaF)	86 409 187	97 500 031	97 500 031	97 500 031																						
<p>1.2. kohalike omavalitsuste finantsautonoomia tugevdamist, sealhulgas kohalike maksude kehtestamise õiguse laiendamist, riiklikest ettevõtlusmaksudest osa</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu poolt esitati eelarveläbirääkimisteks Riigi eelarvestrateegia 2017 -2020 ja 2017. aasta riigieelarve ettevalmistamise küsimustes järgmised ettepanekud:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aastatel 2016 – 2017 analüüsida kohalike maksude seadust eesmärgiga täiendada kohalike maksude loetelu. ➤ Kavandada seadusemuudatused, mille kohaselt kantakse kohaliku 																									

<p>suunamist kohalikesse eelarvetesse, üksikisiku tulumaksu ning maamaksu kujundamist tegelikeks kohalikeks maksudeks, alternatiivina kohapealse kogukonna õiguste ja vastutuse puudumisele eelarvetulude kujunemisel;</p>	<p>omavalitsuse eelarvesse tulumaks pensionide osas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Alustada läbirääkimisi dividendide pealt makstava tulumaksu eraldamiseks kohalikele omavalitsust <p>Riigi eelarvestrateegias 2017-2020 ja 2017. aasta riigieelarves Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekutega ei arvestatud.</p>										
<p>1.3. muuta kohalike teede rahastamise arvestuse selliseks, et see vastab tegelikele vajadustele ja ühtlustub riigiteede rahastamisega;</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu poolt esitati eelarveläbirääkimisteks Riigi eelarvestrateegia 2017 -2020 ja 2017. aasta riigieelarve ettevalmistamise küsimustes järgmine ettepanek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohalike teede hoiu rahastamine (€) <table border="1" data-bbox="580 698 1356 913"> <thead> <tr> <th></th> <th>2017 kava</th> <th>2018 kava</th> <th>2019 kava</th> <th>2020 kava</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eraldis kohalike teede hoiuks (toetusfondis) (€)</td> <td>40 456 074</td> <td>42 478 878</td> <td>44 602 822</td> <td>45 494 878</td> </tr> </tbody> </table> <p>Riigi eelarvestrateegias 2017-2020 ja 2017. aasta riigieelarves Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekutega ei arvestatud. 2017.a. riigieelarves eraldati kohalike teede hoiu toetuseks 29 313 000 eurot</p>		2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava	Eraldis kohalike teede hoiuks (toetusfondis) (€)	40 456 074	42 478 878	44 602 822	45 494 878
	2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava							
Eraldis kohalike teede hoiuks (toetusfondis) (€)	40 456 074	42 478 878	44 602 822	45 494 878							
<p>1.4. Euroopa Liidu uue eelarveperioodi 2014-2020 vahendite kavandamisel kohalike omavalitsuste ja maakondade arenguvajaduste ja ettepanekutega arvestamist;</p>	<p>ELL esindajad osalevad Euroopa Liidu 2014-2020 perioodi struktuurivahendite kasutamise ettevalmistamise protsessis.</p>										
<p>1.5. keskvalitsuse ja omavalitsuste sisulist ja toimivat partnerlust probleemidele lahenduste leidmisel alternatiivina praegusele omavalitsuste osakaalu vähendavale valitsemiskorraldusele.</p>	<p>2016.a. jooksul esitati Vabariigi Valitsusele liidu poolseid seisukohti haldusreformiga seonduvate küsimuste osas eesmärgiga tõsta omavalitsuste osakaalu valitsemiskorralduses.</p>										
<p>2. Eelarveläbirääkimiste osas:</p> <p>2.1. osaleda partnerina eelarveläbirääkimistel Valitsuskomisjoniga eesmärgiga tagada omavalitsusüksustele seadustega pandud ülesannete täitmiseks vajalik ning õiguslike regulatsioonide alusel kujunev tulubaas;</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud eelarveläbirääkimisteks Riigi eelarvestrateegia 2017 -2020 ja 2017. aasta riigieelarve ettevalmistamise küsimustes esitati Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile ja asjaomastele ministeeriumidele RES-i osas 30.12.2015 ja 2016.a. riigieelarve eelnõu osas 30.03..2016.</p> <p>Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu eelarveläbirääkimiste lõpp-protokolli arutelu toimus 20.09.2016 ja esitati allkirjastamiseks 23.09.2016.</p> <p>http://portaal.ell.ee/18626</p>										

<p>2.2. taotleda, et riigi eelarvestrateegias kajastatakse kohalike omavalitsuste tulubaasiga seonduv informatsioon ja tuuakse välja ministeeriumide haldusalade raames riigieelarvest kohalikele eelarvetele suunatavate vahendite mahud, tagamaks omavalitsustele eelarvete keskpikal planeerimisel täiendav stabiilsus ja läbipaistvus;</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu taotles, et RES 2017-2020 kajastatakse kohalike omavalitsuste tulubaasiga seonduv informatsioon.</p> <p>RES 2017-2020 kajastati osas 3.2.6 kohalike omavalitsuste eelarvepositsioon- (tulumaks, maamaks, tasandusfond, toetusfond).</p> <p>Vt ka Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni läbirääkimiste vaheprotokoll riigi eelarvestrateegia 2017-2020 osas</p> <p>http://portaal.ell.ee/18590</p>
<p>2.3. taotleda, et keskpikal planeerimisel oleks arvestatud globaliseerumise, ökoloogilise tasakaalu säilitamises osalemise vajaduse, rahvastiku vananemise ja muude üldise mõjuga trendidega;</p>	<p>2016. aastal RES 2017-2020 koostamisel neid aspekte eraldi ei käsitletud.</p>
<p>2.4. taotleda eelarveläbirääkimisi asjaomaste ministrite osalemisel (poliitilisel tasemel) ja üleriigiliste omavalitsusliitude ministeeriumidega võrdväärset kaasatust riigieelarve eelnõu koostamise protsessi;</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu on seda igal aastal taotlenud, kuid senini ei ole edu saavutatud.</p>
<p>2.5. lähtuda põhimõttest, et riigi poolt funktsioonide üleandmisel omavalitsusüksustele peavad omavalitsusüksuste tulubaasi üleantavad vahendid olema kooskõlas ülesannete täitmiseks tegelikult vajalike vahenditega, ning nõuda, et Vabariigi Valituse poolt ettevalmistatud õigusaktide eelnõud, millega omavalitsustele antakse uusi ülesandeid, peavad sisaldama nende ülesannete täitmise maksumuse ning omavalitsustele vastavate summade eraldamise nende</p>	<p>Omavalitsusliitude Koostöökogu jälgib nimetatud põhimõtet eelarveläbirääkimistel.</p> <p>Õigusaktide kooskõlastamisprotsessis on Eesti Linnade Liit jätnud kooskõlastamata eelnõud, millede seletuskirjas ei ole toodud nende mõju kohalikele omavalitsustele ning juhtinud tähelepanu sellele, et uued ülesanded nõuavad ka tulubaasi suurendamist.</p>

<p>õigusaktide jõustumisel.</p>	
<p>II Kohalike omavalitsuste õiguslik kaitse ja seadusloome</p> <p>1. Jätkata õigusloome valdkonnas e-õiguse vahendusel kohalike omavalitsuste huvide õiguslikku kaitset.</p>	<p>Kohalike omavalitsuste huvide õiguslik kaitse eelnõude infosüsteemi (EIS) vahendusel (varem e-õigus) on järjepidev protsess ja Linnade Liit, toetudes oma liikmetele, osaleb selles aktiivselt igal aastal.. Kohaliku omavalitsuse tegevust või kohalikku elu reguleerivate eelnõude osas konsulteeritakse liidu liikmetega ja vajadusel esitatakse motiveeritud muudatusettepanekud või vastulaused, kui eelnõu riivab omavalitsuse huve.</p> <p>Eesti Linnade Liit on eelnõude kooskõlastajana 2016 aastal läbi vaadanud 93 eelnõud, millest märkustega kooskõlastati 41 eelnõud ja ei peetud võimalikuks kooskõlastada 11 eelnõud.</p> <p>Detailsem ülevaade kohalike omavalitsuste õigusliku kaitse ja seadusloome osas aastal 2016 on toodud lisades 3 ja 4.</p>
<p>2. Osaleda jätkuvalt kohaliku omavalitsuse tegevust või kohalikku elu reguleerivate olulisemate õigusaktide eelnõude kontseptsioonide aruteludel, taotledes vajadusel liidu esindajate kaasamist töörühmadesse.</p>	<p>Eesti Linnade Liidu esindajad on kaasatud kohaliku omavalitsuse tegevust või kohalikku elu reguleerivate olulisemate õigusaktide eelnõude kontseptsioonide aruteludele ja töörühmadesse.</p> <p>Samuti osalevad ELL esindajad vajadusel Riigikogu komisjonides õigusaktide eelnõude menetlemise protsessis.</p> <p>2016.a. osaleti Riigikogu komisjonides näiteks Hädaolukorra seaduse eelnõu, Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvate teiste seaduste muutmise seaduse, Noorsootöö seaduse, Eesti Vabariigi haridusseaduse ja huvikooli seaduse muutmise seaduse, Jäätmeseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seaduse, maapõuseaduse jne. eelnõude menetlemise protsessis.</p> <p>ELL osaleb Riigikantselei juures toimiva säästva arengu komisjoni töös ning Keskkonnaministeeriumi poolt moodustatud töörühmas Eesti ühinemiseks Euroopa maastikukonventsiooniga.</p>
<p>3. Nõuda valitsusasutustelt õigusaktide eelnõude koostamise metoodikast kinnipidamist, esmajärjekorras eelnõude mõjude analüüsi teostamist (sotsiaalsed tagajärjed ning mõjud eelarvetele, regionaalarengule ja töökorraldusele).</p>	<p>HÕNTE kohaselt „Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud” antakse riigiasutuste kaupa ülevaade seaduse rakendamiseks vajalikest tegevustest ja kõikidest seaduse rakendamiseks eeldatavalt vajalike otsuste ühekordsete ja igaaastaste kulude ulatus ning nende katmise allikad, lisades asjakohased rahalised arvestused ja põhjendused. Kahetsusväärset jäi ka 2016 aastal HÕNTE järgimine õigusloomes puudulikuks, millele eelnõude kooskõlastamise protsessis juhtis Eesti Linnade Liit korduvalt tähelepanu.</p>
<p>4. Jälgida õigusloomes Euroopa kohaliku omavalitsuse harta põhimõtetest kinnipidamist ja rikkumiste korral juhtida ministeeriumide tähelepanu probleemidele, pöördudes</p>	<p>Ministeeriumide tähelepanu juhtimine puudustele ja probleemidele õigusloomes on järjepidev.</p>

<p>vajadusel Vabariigi Valitsuse, teiste põhiseaduslike ja Euroopa institutsioonide poole õigusliku kaitse tagamiseks.</p>	
<p>5. Jätkata aktiivset koostööd Riigikoguga, eesmärgiga jõuda kokkuleppele kohaliku omavalitsuse arengusuundade põhimõttelistes küsimustes.</p>	<p>2016.a. oli koostöö Riigikoguga väga hea. Vt osa II Kohalike omavalitsuste õiguslik kaitse ja seadusloome punkt 2.</p>
<p>6. Taotleda Eesti Linnade Liidu kaasamist Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude riigisisesele kooskõlastusprotsessi, et Eesti seisukoha ettevalmistamisel arutatakse liidu esindajatega läbi kohalike omavalitsuste seisukohad.</p>	<p>ELL jätkab tööd kohaliku omavalitsuse huve riivavate eelnõude analüüsimisel ja puuduste väljatoomisel.</p>
<p>III Osalemine Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu institutsioonides ning koostöö teiste riikide kohalike omavalitsuste organisatsioonidega</p> <p>1. Osaleda ning esindada liikmete ühishuve Euroopa Liidu Regioonide Komitee (CdR), Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) ning Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) juhtorganites, komiteedes, komisjonides ja töögruppides.</p>	<p>Alates 2015-2020 mandaadiperioodist kuulub Eestile Regioonide Komitees 6+6 kohta. Eesti liikmete (6+6) kohad jagunevad: 3 põhiliikme kohta Eesti Linnade Liidule + 3 asendusliiget ja 3 põhiliikme kohta Eesti Maaomavalitsuste Liidule. ELL büroo valmistas ette võõrustas Regioonide Komitee presidendi Markku Markkula visiiti Eestisse (toimusid 20. jaan. ja 10. veebr. 2017).</p> <p>Ülevaade Regioonide Komitee pressiteadete kohta on kättesaadaval järgmise lingi kaudu: http://portaal.ell.ee/14353</p> <p>CdR-s koostasid komitee nimel raporti kaks ELL-st delegatsiooni valitud liiget:</p> <p>11.02.2016 a. kiitis CdR heaks Randel Länts'i (Viljandi Linnavolikogu liige) koostatud „Innovatsioon ja maapiirkondade majanduse ajakohastamine”.</p> <p>07.04.2016 a. kiitis CdR heaks Andres Jaadla (Rakvere Linnavolikogu liige) raporti - EL Regioonide Komitee perspektiivarvamus teemal "ELi keskkonnaõigus: aruandluse ja nõuetelevastavuse parandamine"</p> <p>Koostöös ELL bürooga valmistati ette CLRAE Eesti monitoorimise raporti jaoks läbi viidud andmete kogumise visiit Eestisse (6.-8. sept.2016).</p> <p>Eesti Linnade Liidu esindajad osalesid CEMR Poliitika Komitee, Direktorite ja peasekretäride töögrupis, partnerluse fookusgrupis, töandjate platvormis, sotsiaaldialoogi komitees, ressursside efektiivsuse ja keskkonna töögrupis, ühtekuuluvuse ja territoriaalpoliitika töögrupis, soolise võrdsuse alalises komitees, teenuste kontsessiooni fookusgrupis, koostöö platvormis UCLG Euroopa, töögrupis kriisimõjud KOV-le ja CEMR projektis Platforma.</p> <p>ELL esindajad olid kaasatud rahvusvahelistele kliimaläbirääkimistele COP 22 Eesti delegatsiooni liikmetena. Kliimaläbirääkimiste kohta teave http://portaal.ell.ee/14805</p> <p>ELL osales OECDpoolt eesti keskkonnatoime ülevaate ettevalmistamise protsessis (OECD missioon Tallinnas 18.-22.01.2016)..</p>

<p>2. Osaleda Läänemere Riikide Sub-regioonide koostöö organisatsiooni (BSSSC) ja Läänemere Linnade Liidu (UBC) töös.</p>	<p>ELL osales regulaarselt BSSSC juhatuse töös aidates sellega kaasa Läänemere regiooni piirkondlikule arengule Läänemere Linnade Liitu kuulus Eestist 16 linna. Täitevkoos esindas Eestit Elva ja asepresidendiks valiti Viljandi linnapea Ando Kiviberg</p>
<p>3. Esindada liikmete ühishuve Ühinenud Linnade ja Kohalike Omavalitsuste Organisatsiooni (UCLG) töös.</p>	<p>ELL esindaja kuulub Ühinenud Linnade ja Kohalike Omavalitsuste Organisatsiooni (UCLG) Maailmanõukogusse ja UCLG Täitevbüroosse. Regulaarselt osaleti UCLG Euroopa töögrupis.</p>
<p>4. Jätkata Euroopa Liidu suunalist tööd Eesti üleriigiliste omavalitsusliitude Brüsseli esinduse kaudu ja taotleda selleks riigipoolse finantsosaluse jätkamist.</p>	<p>ELL-i ja EMOL-i Brüsseli esindaja ülesandeks oli Brüsselis Eesti omavalitsusliitude ühiste huvide esindamine, teabe vahendamine ELL-i ning EMOL-i ekspertidele ning olemasolevate koostöövõrgustike alalhoidmine.</p> <p>Esindaja osales Euroopa Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) töörühmade (territoriaalne ühtekuuluvus, jäätmeäritlus, kohalik omavalitsus kui tööandja, sotsiaaldialoog) töös, edastas saadud infot ja esindas töörühmades Eesti üleriigiliste omavalitsusliitude ühiseid seisukohti. Samuti osales esindaja Euroopa kohalike omavalitsuste võrgustiku (ELAN) töös. Seminaridel ja konverentsidel kuulnud kajastas nädalikirjades. Brüsseli esindaja kaudu said üleriigilised omavalitsusliidud infot partnerotsingutest koostööprojektidesse. Esindaja suhtles ja vahetas informatsiooni teiste liikmesriikide Brüsselis asuvate omavalitsusliitude esindustega.</p> <p>Esindaja viibis Regioonide Komitee täiskogu istungitel ning komisjonide koosolekutel. Regioonide Komitee soovitusi edastas nädalikirjades. Esindaja organiseeris oktoobris 2016 Regioonide Komitee poolt korraldatud piirkondade ja linnade nädala üritustele tulnud Eesti omavalitsusjuhtidele kohtumise MEP Indrek Tarandi ning Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni liikmetega. Pidev koostöö Eesti delegatsiooni koordinaatori Kaimo Käärmann - Liivega.</p> <p>Koostöö Euroopa Komisjoniga toimus CEMRi kaudu. CEMRi töörühmades tegid ettekandeid Euroopa Komisjoni peadirektoraatide esindajad (peamised teemad rändekriis, kliimamuutustega kohanemine, ühtekuuluvuspoliitika tulevik ning digitaliseerimine). Esindaja edastas teabe Eesti üleriigiliste omavalitsusliitude ekspertidele.</p> <p>Esindaja tegi koostööd Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni ja Eesti Alalise Esindusega ELi juures seoses ettevalmistusega Eesti eesistumisajaks ELi juures 2017. a. teisel poolaastal.</p> <p>Nädalikirjad aadressil http://portaal.ell.ee/17449</p>
<p>5. Teha koostööd ja vahendada informatsiooni vastavate institutsioonidega Euroopa Liidu naabruspoliitika elluviimisel.</p>	<p>ELL teostab Euroopa Liidu naabruspoliitikal osalusega Euroopa ja Vahemeremaade Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuse Koostöö Alalises Komitees (COPPEM). Tulenevalt Sitsiilia regiooni rahalistest raskustest ei toimunud Peaassambleed.</p> <p>ELL osales pagulasteemalises projektis WELCOME.</p>
<p>6. Jätkata osalemist Läänemere strateegia rakendusprotsessis.</p>	<p>Euroopa Liidu Läänemere strateegia rakendusprotsessis osaleme töö kaudu Läänemere Riikide Sub-regioonide koostöös (BSSSC), Läänemere Linnade Liidus (UBC), Euroopa Liidu territoriaalse koostöö programmide INTERREG V B seirekomitees.</p>

7. Teha koostööd teiste riikide üleriigiliste omavalitsusliitudega ja Hiina Rahvavabariigi Välismaaga Sidemete Arendamise Ühinguga (CPAFFC).	ELL omab kehtivat koostöö lepingut Soome Omavalitsuste Liiduga (Kuntaliitto), teeb koostööd Rootsi Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Liiduga (SALA), Hiina Rahvavabariigi Välismaaga Sidemete Arendamise Ühinguga (CPAFFC), teostas ühisprojekte Läti Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Liiduga (LALRG) ja Leedu Omavalitsuste Liiduga (ALAL) ning teostab konsultatiivnõupidamisi Norra Omavalitsuste Liiduga (KS).
8. Osaleda Eesti arengukoostöö ja humanitaarabi programmis.	ELL on partner CEMR arengukoostöö projektis Platforma. Alustati koostööd Kõrgõzstaniga Eesti haldusreformi mudeli tutvustamiseks..
IV Kohalike omavalitsuste informeerituse tagamine, liidu tegevuse tutvustamine 1. Tagada liidu liikmetele vajaliku informatsiooni operatiivne kättesaadavus ja teave liidu juhatuse ja volikogus koosolekul arutatavatest küsimustest.	ELL liikmetele ja avalikkusele on liidu informatsioon kättesaadav ELL veebilehe ning ELL Brüsseli esindaja nädalakirjade kaudu. Kõigile liidu liikmetele saadetakse informatsioon ja materjalid juhatuses ja volikogus arutatavatest küsimustest. Juhatuse koosolekud on kõigile liidu liikmetele avatud. Üldist, avalikkusele huvi pakkuvatest liidu seisukohtadest ja sündmustest informeeritakse ajakirjandust. Informatsioon ELL volikogu, juhatuse otsustest, eelarveläbirääkimistest, seminaridest ja konverentsidest, samuti Linnade ja valdade päevadest on kajastatud ELL veebilehel. Keskkonna ja säästva arengu alast rahvusvahelist EL ja riigisisest infot vahendatakse jooksvalt keskkonnakontaktide listi kaudu.
2. Tagada jätkuvalt liidu juhatuse ja volikogu koosolekute avatus liidu liikmete esindajatele.	ELL juhatuse ja volikogu koosolekud on kõigile ELL liikmete esindajatele avatud.
3. Töötada läbi ELL põhikirja muutmise võimalused eesmärgiga vähendada dubleerimist küsimuste käsitlemisel liidu juhatuse, volikogu ja Linnade Päeva koosolekul.	Vaata osa „Omavalitsuspoliitika programmis ja läbipaistvus“ punkt 6.
4. Arendada jätkuvalt võrgustikutööd omavalitsusjuhtide ja spetsialistidega valdkonnaspetsiifiliste seisukohtade koondamiseks ja ühiste seisukohtade kujundamiseks.	Võrgustikutöö toimub ja arendatakse vastavalt vajadusele ja võimalustele erinevates valdkondades, sh näiteks valla/linnasekretärid, haridusjuhid, keskkonna valdkonna spetsialistid jne. Õigusloome protsessis liidu seisukohtade kujunemisel on võrgustiku töö määrava tähtsusega
5. Informeerida avalikkust liidu taotlustest, seisukohtadest ja tegevusest.	ELL liikmetele ja avalikkusele on liidu informatsioon kättesaadav ELL veebilehe ning liikmetele saadetava uudiskirja kaudu, samuti ELL Brüsseli esindaja nädalakirjade kaudu.
6. Tagada järjepidev meediasuhtlus liidu üldiste eemärkide teavitamisel.	Kõigile liidu liikmetele saadetakse informatsioon ja materjalid juhatuses ja volikogus arutatavatest küsimustest. Juhatuse koosolekud on kõigile liidu liikmetele avatud.

	<p>Üldist, avalikkusele huvi pakkuvatest liidu seisukohtadest ja sündmustest informeeritakse ajakirjandust.</p> <p>Informatsioon ELL volikogu, juhatuse otsustest, eelarveläbirääkimistest, seminaridest ja konverentsidest, samuti Linnade ja valdade päevadest on kajastatud ELL veebilehel.</p>
7. Jätkata Linnade ja Valdade Päevade traditsiooni, korraldada koostöös partneritega teabepäevi ja ühisprojekte kohalike omavalitsuste ametnike ja poliitikute teadmiste ja informeerituse tõstmiseks ning heade praktikate tutvustamiseks.	<p>16.-17.märtsil 2016 toimusid XII Linnade ja Valdade päevad.</p> <p>Nendes osales kuulajatena</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. päeval: 635 osavõtjat - 2. päeval: 515 osavõtjat. <p>Lektoreid ja moderaatoreid oli kokku 160 inimest.</p> <p>Stendide juures olnud (ning osaliselt ettekandeid teinud) ettevõtete esindajad: 100 inimest</p> <p>Korraldajad ja külalised: 22 inimest</p> <p>Press: 15 inimest.</p>
8. Ette valmistada ja kavandada Linnade Liidu 95. juubeli ettevalmistamine ja korraldamine.	<p>17. septembril 2015.a. toimus Glehni lossis Eesti Linnade Liidu asutamise 95. aastapäevale pühendatud seminar, kus päevakohaste sõnavõttudega esinesid ka koostööpartnerid (Reet Sillavee, Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse esimees; Ene Koitla, Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus (HITSA) juhatuse liige; Priidu Ristkok, Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna juhataja; Teele Pehk, Eesti Koostöö Kogu, juhataja).</p>

EESTI LINNADE LIIDU LIHKMED 2016. aastal

- 1 Elva linn
- 2 Haapsalu linn
- 3 Halinga vald
- 4 Hiiu vald
- 5 Häädemeeste vald
- 6 Juuru vald
- 7 Jõgeva linn
- 8 Jõhvi vald
- 9 Järvakandi vald
- 10 Kallaste linn
- 11 Keila linn
- 12 Kiili vald
- 13 Kiviõli linn
- 14 Kohila vald
- 15 Kohtla-Järve linn
- 16 Kunda linn
- 17 Kuressaare linn
- 18 Loxa linn
- 19 Lüganuse vald
- 20 Maardu linn
- 21 Mustvee linn
- 22 Mõisaküla linn
- 23 Märjamaa vald
- 24 Narva linn
- 25 Narva-Jõesuu linn
- 26 Paide linn
- 27 Põltsamaa linn
- 28 Põlva vald
- 29 Rakvere linn
- 30 Rapla vald
- 31 Räpina vald
- 32 Saue linn
- 33 Sillamäe linn
- 34 Sindi linn
- 35 Tallinna linn
- 36 Tamsalu vald
- 37 Tartu linn
- 38 Türi vald
- 39 Valga linn
- 40 Viljandi linn
- 41 Võhma linn
- 42 Võru linn
- 43 Vändra alev

EESTI LINNADE LIIDU JUHATUSE KOOSSEIS 2016.a.**Esimees:**

Taavi Aas, Tallinna Linnavalitus, linnapea kohusetäitja, abilinnapea

Aseesimehed:

Mihkel Juhkami, Rakvere Linnavalitsus, linnapea

Pipi-Liis Siemann, Türi Vallavalitsus, vallavanem

Liikmed:

Georg Pelisaar, Põlva Vallavalitsus, vallavanem

Heiki Hepner, Kohila Vallavalitsus, vallavanem

Vladimir Šokman, Tartu Linnavolikogu, esimees

Tarmo Tammiste, Narva Linnavalitsus, linnapea

**Õigusaktide eelnõude koostöölastamine
aastal 2016**

Koostöölastamine muu ¹⁾	Kokku	sealhulgas			
		seadused	Valitsuse määrused	ministri määrused	
Kokku menetleti	93	39	14	26	14
nendest:					
- koostöölastati märkustega	33	20	3	7	3
- koostöölastati märkusteta	8	1	3	4	-
- ei koostöölastatud	11	8	1	2	-
- omavalitsustegevusega mitteseotud	41	10	7	13	11

Märkus:

- 1) muud eelnõud: väljatöötamiskavatsused, valitsuse korraldused, riigikogu otsused, riiklikud arengukavad, poliitikad, strateegiad;

Õigusaktide eelnõude kooskõlastamine aastal 2016

Eesti Linnade Liit (ELL) menetles kooskõlastajana 2016 aastal 93 eelnõu, millest kooskõlastasime märkustega 33 ja ei pidanud võimalikuks kooskõlastada 11.

Eraldi väljatoomist väärrib 01.01.2016. jõustunud sotsiaalhoolekande seadus, millele on esitatud jõustumisjärgselt mitmeid seaduse muutmise seaduse eelnõusid¹, mida ELL ei ole pidanud võimalikuks kooskõlastada eelkõige põhjusel, et ülesannete panemise mõju kohaliku omavalitsuse üksusele ei ole analüüsitud piisavalt.

Juhtisime Riigikogu sotsiaalkomisjoni tähelepanu ühe sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu (317 SE) menetluses olulist tähtsust omavale eelloole, täpsemalt 2016. aasta 1.jaanuaril jõustunud **lastekaitseaduse** ja **sotsiaalhoolekande seaduse** võimalikule vastuolule põhiseadusega (PS). Nimetatud seadustele viidatakse kui juba olemasolevate kohaliku omavalitsuse üksuse kohustuste allikale. Tähelepanuta jäänud võimalikud (PS) riived ja mõjude puudulik hindamine loovad tuleviku vaates ebakindla olukorra sotsiaalhoolekandeliste teenuste osutamise jätkusuutlikkuses.

Lastekaitseaduse menetluskäik

<https://www.riigiteataja.ee/elnoud/menetluskaik/SOM/13-1782>

Eesti Linnade Liit (ELL) esitas eelnõu mittekooskõlastamisel alljärgnevad märkused, mis kirjas ka pikemalt lahti sõnastatud. ELL kiri jt asjassepuutuvad dokumendid leitavad ülaltoodud lingi kaudu.

Hindame kõrgelt Sotsiaalministeeriumi tööd lastekaitse paremaks ja eelkõige eesmärgipärasemaks korraldamiseks riigis.

Olles tutvunud lastekaitseaduse eelnõu ja eelnõule lisatud seletuskirjaga ei pea Eesti Linnade Liit võimalikuks eelnõu esitatud kujul kooskõlastada ning eeldame täiendavaid konsultatsioone eelnõu ettevalmistamiseks. Mittekooskõlastamise peamised põhjused esitame allpool. Loodame heale koostööle lastekaitse ja lapse üldise heaolu tagamisega seotud probleemide lahendamisel.

1. Osundame, et esitatud eelnõu ei ole kooskõlas Riigikohtu 16. märtsi 2010. a lahendiga nr 3-4-1-8- 09 ja seega vastuolus ka EV Põhiseadusega.

2. Käsitleme eelnõu seletuskirjas esitatud probleeme, püstitatud eesmäärke ja avaldame omapoolse arvamuse eelnõukohase regulatsiooni sobivusest:

2.1 Lastekaitseametnike koormus ja nende arvuline vajadus.

¹ Justiitsministeeriumi kooskõlastuskirjas eelnõule 317 SE on nenditud: „Lisaks eelnevale juhime taaskord Sotsiaalministeeriumi tähelepanu asjaolule, et kuna sotsiaalhoolekande on riigiõiguslikus mõttes olulise tähtsusega küsimus, siis tuleks selle muudatused süsteemselt läbi mõelda. Ainuüksi eelnevatel kuudel oli eelnõude infosüsteemis esitatud kooskõlastamiseks mitu erinevat sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu. Palume edaspidi sellist praktikat vältida ning esitada muudatused läbimõeldult ühise eelnõuna, mis tagaks õigusselguse ja seaduse terviklikkuse.“

2.2 Lastekaitseametnike kompetentsuse tõstmine täiendusõppega, kompetentsi killustamine halduslepingutega.

2.3 Täiendavate struktuuride loomine killustab valdkonda veelgi. Seletuskirjas puudub analüüs koostöö puudumise ja killustatuse põhjuste kohta. Põhjuseid selgitamata jättes ei saa kindel olla valikute tõhususes või efektiivsuses.

2.4 Abivajava või hädasoleva lapseni vajaliku abi jõudmine võib hilineda hoolimata eelnõus sedastatud mõistest „viivitamatult“.

2.5 Eelnõu võib sisaldada vastuolusid lapse õiguste konventsiooni sisu ja mõttega a) lapsevanema(te) rolli ebaproportsionaalselt vähese kajastamisega, b) lapse, viitamata eakohasusele või olukorrale, seisukoha formaliseerimisega.

2.6 Taustsüsteemi mitteametavate ja/või eesti teadlaste poolt läbitöötamata erinevate riikide programmide või poliitikate integreerimine võib osutada kalliks kuid mitte kasutoovaks ettevõtmiseks.

2.7 Avamata on jäänud kehtiva lastekaitseaduse mittetäitmise põhjused, nagu näiteks üleüldine kohustus teatada abivajavast lapsest.

2.8 Esitame kaks tehnilist parandusettepanekut eelnõule ja ühe ettepaneku ressursisäästva ja praktikas hästi rakendunud lastekaitseametnike nõustamise süsteemi rakendamiseks.

3. Tõdeme, et Eesti Linnade Liidu esitatud seisukohad ja ettepanekud lastekaitseaduse väljatöötamiskavatsusele ei kajastu esitatud eelnõus ega seletuskirjas, samuti ei ole antud tagasisidet ega vastuseid meie kooskõlastuskirjale. Lisame nimetatud kirja käesolevale kooskõlastuskirjale.

Sotsiaalhoolekande seaduse menetluskäik

<https://www.riigiteataja.ee/eelnoud/menetluskaik/SOM/14-0561>

Kooskõlastamisel EISis ei pidanud ELL võimalikuks eelnõu kooskõlastada, dokumendid on leitavad ülaltoodud lingi kaudu. Põhimõtteks jälle võimalik vastuolu põhiseadusega:

Eesti Linnade Liit ei pea võimalikuks esitatud eelnõu kooskõlastada.

Mahuka eelnõuga luuakse uusi ülesandeid kohalikule omavalitsusele (KOV) ja täiendatakse olemasolevaid, sekkutakse KOV autonoomiasse reguleerides seaduse tasemel KOV reguleerimisalasse kuuluvat töökorraldust.

Kahetsusväärset ei ole kodifitseerimisprotsessi kaasatud KOV esindusorganisatsioon, mis on vastuolus Euroopa Kohalike Omavalitsuste Harta, Eesti Vabariigi Põhiseaduse, Vabariigi Valitsuse relemendi ja hea õigusloome ja normitehnika eeskirjaga.

Kui eelnõu koostajad oleksid tutvunud loetletud õigusaktidega, oleksid ületamatud vead eelnõusse kirjutamata jäänud ja koostöös püstitatud eesmärkidele kindlasti kohased täitmisviisid leitud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 154 järgi võib kohalikule omavalitsusele panna kohustusi ainult seaduse alusel või kokkuleppel kohaliku omavalitsusega. Seda põhimõtet on korratud ka hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 6 lõikes 2, mis sätestab kohustuse eelnõus täpsustada, kas kohustus on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse tähenduses kohaliku omavalitsuse üksusele seadusega pandav riiklik kohustus. Riigikohtu 16. märtsi 2010. a otsus nr 3-4-1-8-09 sedastab seaduseandjale kohustuse eristada seadusega kohalikule omavalitsusele ülesandeid pannes, millise ülesanded on omavalitsuslikud ja millised riiklikud.

Seetõttu peab seaduslooja sellist seadust luues eristama ka kohaliku omavalitsuse üksustele kohaliku elu küsimuste otsustamiseks ja korraldamiseks ette nähtud raha riiklike kohustuste täitmiseks mõeldud rahast ning nägema ette kohaliku omavalitsuse üksustele seadusega pandud riiklike kohustuste rahastamise riigieelarvest.

Mõlemad eelnimetatud seadused jõustusid 01.01.2016, millele on järgnenud „peenhäälustus“ ehk siis ülesannete sisu ja ulatuse täiendamine sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõudega, viitega jõustunud seadustele ülesannete allikana.

Meie jaoks tõusetub selles protsessis, lisaks juba esitatud märkustele, kaks olulist küsimust.

Kas põhiseadusega vastuolus seadusloome saab olla aluseks järgnevatele regulatsiooniaktidele, käesolevas protsessis SHS-i täiendamine teenuspõhiste seaduse muutmise seaduse eelnõudega.

Kes, kas või kus peaks hindama ülesannete täitmiseks vajaliku ressursi ja hindama selle jätkusuutlikkust, et vältida olukorda sotsiaalteenuste järjekordade tekkeks puuduliku ressursi tingimustes. Märgime, et sotsiaalteenuste eesmärgist tulenevalt on kriitilise tähtsusega osutatava toe õigeaegsus ja proportsionaalsus.

Lisaks juhtisime Riigikogu sotsiaalkomisjoni tähelepanu Õiguskantsleri kirjale, milles on loetletud sotsiaalhoolekande seadusega kohaliku omavalitsuse üksusele pandud ülesanded. Loetelus ei olnud veel eelnõukohast (317 SE) raske või sügava puudega lapsehoiuteenust. http://oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/sotsiaalteenused_kohalikus_omavalitsuses.pdf

Õiguskantsler on muuhulgas märkinud järgmist: „Kui mingi küsimuse on seadusandja juba reguleerinud, ei või KOV oma õigusaktiga seda teisiti reguleerida. Näiteks ei saa KOV seada sotsiaalteenuste saamise eelduseks rehabilitatsiooniplaani olemasolu, osutada tugiisikuteenust vaid raske või sügava puudega isikutele või välistada teenuste osutamist neile valda või linna registreeritud inimestele, kelle tegelik elukoht asub sellest väljaspool. Seaduses sätestatust erineval reguleerimisel läheb KOV tegevus vastuollu seaduse ja põhiseadusega.“

Pikem Õiguskantsleri analüüs sotsiaalteenuste osutamise kohustuslikkusest (http://oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/õiguskantsleri_ettepanek_nr_9_tartu_linnavolikogule.pdf) sedastab, et teenuse tavapärasest mahust suurema vajaduse korral on KOVile lubamatu siduda täiendav teenus rahaliste vahendite olemasoluga (KOVis).

Vaatamata esitatud kahtlustele ja argumentidele võeti eelnõukohased muudatused seadusena vastu detsembris 2016, avaldati Riigi Teatajas 21.12.2016 jõustumisega 01.01.2017.

Lisaks esitatud muudatustele on Riigikogu sotsiaalkomisjonis täiendavad sotsiaalhoolekandelised muudatused, mille menetlusprotsessis aktiivselt osaleme 2017 aastal.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	172 222	172 521	2
Nõuded ja ettemaksud	19 939	18 424	3
Kokku käibevarad	192 161	190 945	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	9 204	9 204	3
Materiaalsed põhivarad	7 694	11 656	5
Kokku põhivarad	16 898	20 860	
Kokku varad	209 059	211 805	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	31 055	29 553	6
Kokku lühiajalised kohustised	31 055	29 553	
Kokku kohustised	31 055	29 553	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	182 252	169 276	
Aruandeaasta tulem	-4 248	12 976	
Kokku netovara	178 004	182 252	
Kokku kohustised ja netovara	209 059	211 805	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	432 033	409 235	8
Annetused ja toetused	125 464	102 118	9
Muud tulud	6 050	4 304	10
Kokku tulud	563 547	515 657	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-65 792	-60 631	11
Mitmesugused tegevuskulud	-123 397	-94 829	12
Tööjõukulud	-368 671	-338 851	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-3 962	-3 753	
Muud kulud	-5 986	-4 632	14
Kokku kulud	-567 808	-502 696	
Põhitegevuse tulem	-4 261	12 961	
Muud finantstulud ja -kulud	13	15	
Aruandeaasta tulem	-4 248	12 976	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-4 261	12 961
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	3 962	3 753
Kokku korrigeerimised	3 962	3 753
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 515	-8 989
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	260	-23 766
Laekunud intressid	13	15
Muud rahavood põhitegevusest	1 242	-5 201
Kokku rahavood põhitegevusest	-299	-21 227
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-6 736
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-6 736
Kokku rahavood	-299	-27 963
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	172 521	200 484
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-299	-27 963
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	172 222	172 521

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	169 276	169 276
Aruandeaasta tulem	12 976	12 976
31.12.2015	182 252	182 252
Aruandeaasta tulem	-4 248	-4 248
31.12.2016	178 004	178 004

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Linnade Liidu 2016. a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadus, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

MTÜ Eesti Linnade Liidu tulude ja kulude aruanne on koostatud Raamatupidamise Toimkonna juhendi nr 14 lisas toodud skeemi alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena on kajastatud kassas olevat sularaha, raha pankade arveldusarvetel ja nõudmiseni hoieuseid pankades. Raha ja selle ekvivalentid on bilansis hinnatud õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes real „Finantstulud- ja kulud“.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud varad ja -kohustised hinnatakse bilansipäeval eurodesse. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Liikmemaksunõudeid ning nõudeid laekumata annetuste ja toetuste osas hinnatakse bilansis nende laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Raamatupidamise aastaaruandes kajastatakse ainult nõudeid, mis on aruande koostamise hetkeks laekunud või mille laekumine on kindel. Nõuetena ostjate vastu kajastatakse liidu tavapärase põhitegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjate laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse liidu enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 639 eurot kantakse kulusse vara kasutuselevõtmise hetkel ja varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Kontori mööbel 10-35%
- Kontori IT tehnika 20-35%
- Muu inventar ja IT seadmed 20-35%

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse

kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 639

Rendid

Kasutusrendimaksud on kajastatud rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanDES kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või liit pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Annetused ja toetused

Liikmemaksunõudeid ning nõudeid laekumata annetuste ja toetuste osas hinnatakse bilansis nende laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Raamatupidamise aastaaruandes kajastatakse ainult nõudeid, mis on aruande koostamise hetkeks laekunud või mille laekumine on kindel. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulude ja kulude aruandes kajastatakse saadud toetust kirjel "Annetused ja toetused" ning kompenseeritavat kulu kirjel "Sihtotstarbelised kulud".

Tulud

Tulu liikmemaksudest kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on arvestatud.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused

Tulude-kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Liikmemaksude kajastamisel tuluna on arvesse võetud ka seda, kas laekumine on tõenäoline. Intressi tulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärset hinnata.

Mitte-sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel. Sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid kajastatakse sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest lähtudes.

Tulud ja kulud saldeeritakse, kui tulud ja kulud on tekkinud ühest ja samast või suurest hulgast sarnastest tehingutest, mis ei ole eraldi võetuna olulised.

Kulud

Tulude-kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Raha ja pangakontod	172 222	172 521
Kokku raha	172 222	172 521

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	13 825	13 825	
Ostjatelt laekumata arved	13 825	13 825	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	203	203	
Muud nõuded	405	405	
Viitlaekumised	405	405	
Ettemaksed	14 710	5 506	9 204
Tulevaste perioodide kulud	5 506	5 506	
Muud makstud ettemaksed	9 204		9 204
Kokku nõuded ja ettemaksed	29 143	19 939	9 204
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	13 706	13 706	
Ostjatelt laekumata arved	13 706	13 706	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	257	257	
Muud nõuded	569	569	
Viitlaekumised	569	569	
Ettemaksed	13 096	3 892	9 204
Tulevaste perioodide kulud	3 892	3 892	
Muud makstud ettemaksed	9 204		9 204
Kokku nõuded ja ettemaksed	27 628	18 424	9 204

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		12 408		6 283
Erihoodustuse tulumaks		71		28
Sotsiaalmaks		7 008		11 058
Kohustuslik kogumispension		717		633
Töötuskindlustusmaksed		497		438
Ettemaksukonto jääk	203		257	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	203	20 701	257	18 440

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	
31.12.2014			
Soetusmaksumus	31 396	31 396	31 396
Akumuleeritud kulum	-22 723	-22 723	-22 723
Jääkmaksumus	8 673	8 673	8 673
Ostud ja parendused	6 736	6 736	6 736
Amortisatsioonikulu	-3 753	-3 753	-3 753
31.12.2015			
Soetusmaksumus	38 132	38 132	38 132
Akumuleeritud kulum	-26 476	-26 476	-26 476
Jääkmaksumus	11 656	11 656	11 656
Amortisatsioonikulu	-3 962	-3 962	-3 962
31.12.2016			
Soetusmaksumus	38 131	38 131	38 131
Akumuleeritud kulum	-30 437	-30 437	-30 437
Jääkmaksumus	7 694	7 694	7 694

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	7 179	7 179
Võlad töövõtjatele	1 931	1 931
Maksuvõlad	20 701	20 701
Muud võlad	1 244	1 244
Muud viitvõlad	1 244	1 244
Kokku võlad ja ettemaksed	31 055	31 055
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	4 216	4 216
Võlad töövõtjatele	4 635	4 635
Maksuvõlad	18 440	18 440
Muud võlad	2 262	2 262
Muud viitvõlad	2 262	2 262
Kokku võlad ja ettemaksed	29 553	29 553

Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad neto soetusmaksumuses

	2016	2015	
	Saadud	Saadud	Tagastatud
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
Valitsuse sihtfinantseerimine	125 464	102 118	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	125 464	102 118	

Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2016	2015
Mittesihtotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	432 033	409 235
Kokku liikmetelt saadud tasud	432 033	409 235

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	125 464	102 118
Kokku annetused ja toetused	125 464	102 118
sh eraldi riigieelarvest	125 464	102 118

Lisa 10 Muud tulud

(eurodes)

	2016	2015
Muud tegevustulud	6 050	4 304
Kokku muud tulud	6 050	4 304

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2016	2015
Tegevuskulud	-65 792	-60 631
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-65 792	-60 631

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015
Põhitegevuskulud	-123 397	-94 829
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-123 397	-94 829

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	277 101	255 641
Sotsiaalmaksud	93 642	84 836
Puhkusekohustus	-2 072	-1 626
Kokku tööjõukulud	368 671	338 851
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	12	12

Lisa 14 Muud kulud

(eurodes)

	2016	2015
UCLG ja CEMR liikmemaks	-3 986	-4 632
Muud	-2 000	0
Kokku muud kulud	-5 986	-4 632

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2016	31.12.2015
Juriidilisest isikust liikmete arv	43	44

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	7 137	6 782

Juhatuse esimehe kompensatsioon.

Lisa 16 Sündmused pärast bilansipäeva

Bilansipäevajärgseid sündmusi mis mõjutaks järgmise majandusaasta tulemust ei esinenud.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 06.06.2017

Eesti Linnade Liit (registrikood: 80185947) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TARMO TAMMISTE	Juhatuse liige	13.06.2017
MIHKEL JUHKAMI	Juhatuse liige	13.06.2017
HEIKI HEPNER	Juhatuse liige	14.06.2017
PIPI-LIIS SIEMANN	Juhatuse liige	14.06.2017
GEORG PELISAAR	Juhatuse liige	21.06.2017
VLADIMIR ŠOKMAN	Juhatuse liige	27.06.2017
TAAVI AAS	Juhatuse liige	03.07.2017

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6943411
Faks	+372 6943425
E-posti aadress	info@ell.ee